

โครงการฝึกอบรมหลักสูตร

“ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ” ประจำปี 2564

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่มหาวิทยาลัยมหิดลได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 และประกาศนโยบายการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ. 2563 เพื่อเสริมสร้างให้เกิดระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยครอบคลุมทุกมิติแก่นักศึกษา บุคลากร และบุคคลภายนอก รวมถึงมีการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยด้านความเป็นเลิศในงานวิจัย โดยการนำองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการวิจัย การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ประกอบกับบทบาทของงานที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรค พืชจากสัตว์ และเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบันมีข้อกำหนด ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล (MU-IBC) ขึ้น โดยมีบทบาทหลักในการวางระบบและมาตรการตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosecurity) รวมถึงกำกับดูแลให้ทุกส่วนงานดำเนินการภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

ในการนี้มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosecurity) จึงได้จัดทำหลักสูตร “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ” โดยมีองค์ประกอบเนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมตามประกาศกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่องการรับรองหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการปฏิบัติงานและเพื่อให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยตามหลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

2.2 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัยสอดคล้องตามกฎหมายและมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

3. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ

4. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการอบรมวันที่ 6 และ 9 สิงหาคม 2564 เวลา 08.00 – 17.00 น.

ผ่านระบบออนไลน์ Cisco Webex

5. เนื้อหาหลักสูตรอบรม

- 5.1 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety and Biosecurity Laws and Regulations)
- 5.2 หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Principle of Biosafety and Biosecurity)
- 5.3 การจัดการความเสี่ยงทางชีวภาพ (Biorisk management)
- 5.4 การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Practice)
- 5.5 อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment: PPE)
- 5.6 อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย (Safety equipment)
- 5.7 การทำลายเชื้อโรค (Decontamination and Sterilization)
- 5.8 การขนส่งเชื้อโรค (Pathogen Transportation)
- 5.9 การจัดการขยะติดเชื้อ (Waste Management)
- 5.10 การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล (Biological Spill Management)
- 5.11 ฝึกปฏิบัติการออกแบบสถานที่การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานปฏิบัติการ (Facility design Workshop)
- 5.12 ฝึกปฏิบัติการสวมใส่และการถอดอุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment: PPE Workshop)
- 5.13 ฝึกปฏิบัติการจัดการสารชีวภาพรั่วไหล (Biological Spill Workshop)

6. ลักษณะการอบรม

เป็นการอบรมภาคบรรยาย (ทฤษฎี) และการฝึกปฏิบัติ (ภาคปฏิบัติการ) จำนวน 12 ชั่วโมง โดยผู้เข้าอบรมต้องมีเวลาเข้าร่วมการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาการอบรมตลอดหลักสูตร และจะได้รับเอกสารรับรองการอบรม (certificate) เมื่อผ่านเกณฑ์การวัดผลหลังการอบรม (post-test) ที่คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้เข้าอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และข้อปฏิบัติด้านความปลอดภัย และมีความตระหนักในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรค สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม และแมลงพาหะ

7.2 ผู้เข้าอบรมนำความรู้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย สอดคล้องตามกฎหมาย และมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

7.3 ผู้เข้าอบรมสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการได้ตามที่กฎหมายกำหนด

8. อัตราค่าลงทะเบียน

8.1 บุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดล อัตราค่าลงทะเบียนท่านละ 1,800 บาท

8.2 บุคคลภายนอกอัตราค่าลงทะเบียนท่านละ 2,000 บาท

หมายเหตุ: 1) ศูนย์บริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

มหาวิทยาลัยมหิดล จะจัดส่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติให้แก่ผู้เข้าร่วมการอบรมทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS)

2) ผู้เข้าร่วมการอบรมมีสิทธิเบิกค่าลงทะเบียน และค่าใช้จ่ายต่างๆได้ ตามระเบียบราชการ และระเบียบบริษัท เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

9. ผู้ควบคุมโครงการ

คณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล (MU-IBC)

10. กำหนดการอบรม

หลักสูตร “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ”

วันที่ 6 และ 9 สิงหาคม 2564 เวลา 08.00 – 17.00 น.

อบรมในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Webex

วันศุกร์ที่ 6 สิงหาคม 2564		
เวลา	หัวข้อ	วิทยากร
08.00-08.30	ลงทะเบียนและประเมินความรู้ก่อนเข้ารับการอบรม (Pre-Test)	
08.30-08.45	Course Overview and Orientation	รศ.ดร.ชลภัทร สุขเกษม (ประธานคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล)
08.45-09.45 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 1: กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Laws and Regulations)	ดร.ชาลินี คงสวัสดิ์
พัก (09.45-10.00)		
10.00-11.30 (1 ชั่วโมง 30 นาที)	บรรยาย 2: หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Principle of Biosafety and Biosecurity)	รศ.ดร.ชลภัทร สุขเกษม
11.30-12.30 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 3: การจัดการความเสี่ยงทางชีวภาพ (Biorisk management)	อ.ดร.กฤษฎา ใจขึ้น
พักกลางวัน (12:30-13:00)		
13.00-14.00 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 4: การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Practices)	รศ.ดร. พรสวรรค์ เหลืองวุฒิมังษ์
14.00-15.00 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 5: อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย (Safety equipment)	รศ.ดร.ชลภัทร สุขเกษม
15.00-16.00 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 6: การขนส่งเชื้อโรค (Pathogen Transportation)	รศ.ดร.สุดา ลุยศิริโรจนกุล
16.00-17.00 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 10: อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (PPE)	ผศ.ดร.อดิศักดิ์ ร่มแสง

วันจันทร์ที่ 9 สิงหาคม 2564		
เวลา	หัวข้อ	วิทยากร
08.15-08.45	ลงทะเบียน	
08.45-09.45 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 8: การทำลายเชื้อโรค (Decontamination and Sterilization)	ผศ.ดร.กอบพร บุญนาค
09:45-10:45 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 9: การจัดการขยะ (Waste management)	ผศ.ดร.กอบพร บุญนาค
พักรับประทานอาหารว่าง (10.45-11.00)		
11.00-12.00 (1 ชั่วโมง)	บรรยาย 10: อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (PPE)	ผศ.ดร.หทัยรัตน์ เลิศสำราญ
รับประทานอาหารกลางวัน (12.00-13.00)		
13.00-16.00 (3 ชั่วโมง)	ฝึกปฏิบัติการ 1: การออกแบบสถานปฏิบัติการ การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ (Facility design)	วิทยากรภาคปฏิบัติ 10 ท่าน
	ฝึกปฏิบัติการ 2: อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (PPE)	
	ฝึกปฏิบัติการ 3: การจัดการกรณีเกิดเหตุสารชีวภาพ รั่วไหล (Spill kit and management)	
16.00-16.30 (30 นาที)	ประเมินความรู้หลังเข้ารับการอบรม (Post-Test)	

วิทยากร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุดา ลุยศิริโรจนกุล สมาคมชีวนิรักษ์ (ประเทศไทย)

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลภัทร สุขเกษม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ เหลืองวุฒิมังษ์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบพร บุญนาค คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์ ร่มแสง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ เลิศสำราญ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ ดร.กฤษฎา ใจชื่น คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ดร.ชาลินี คงสวัสดิ์ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ